Noć vještica i sihir: šta muslimani trebaju znati o tome

Govornik: Esmir Halilović
Izvor: https://minbarlive.com/videos/noc-vjestica-i-sihra-sta-muslimani-trebaju-znati-o-tome

> Snimak predavanja o Noći vještica (Halloween) objašnjava njeno pagansko keltsko porijeklo, kasniju kristijanizaciju i stav da je obilježavanje te noći u suprotnosti s islamskim vjerovanjem. Predavač upozorava roditelje na odgojne opasnosti maskiranja djece i poziva na podizanje svijesti muslimana o porijeklu takvih običaja.

SAŽETAK

Predavanje započinje osvrtom na 31. oktobar, noć koja se internacionalno obilježava kao Noć vještica, te postavlja pitanje šta muslimani o tome trebaju znati i prenijeti mlađima. Predavač objašnjava da Halloween potiče iz paganske keltske kulture, koja je vjerovala da se duše mrtvih vraćaju iz grobova i napadaju žive, zbog čega su se ljudi maskirali u ružne likove, palili vatre i proizvodili buku kako bi otjerali duhove. Zatim opisuje kako je kroz stoljeća, širenjem kršćanstva, taj običaj kristijaniziran i pomjeren na 1. novembar, Dan svih svetih, pa se noć uoči naziva All Hallow Eve, odnosno Halloween. Naglašava da Noć vještica nema nikakve veze s muslimanima ni s islamom, ni religijski, ni kulturološki, ni identitetski. Posebno kritikuje učestvovanje muslimana u tim proslavama, uključujući maskiranje djece u vještice i stavljanje simbola poput krvi na lice, te napominje da se to, nažalost, uvuklo i u neke vrtiće i škole, pa i u muslimanske zemlje, što smatra neznanjem. Iz akaidske perspektive ocjenjuje da je to krivovjerje i sujevjerje, a iz odgojne upozorava da roditelji, odgajatelji i nastavnici moraju objasniti djeci porijeklo i značenje takvih običaja kako ne bi zalutala. Poziva se na hadis da onaj ko oponaša neki narod tome narodu i pripada. Upozorava i na druge običaje poput božićne jelke i Valentinova, tvrdeći da je obilježavanje Halloweena haram, ali ističe da ne treba vrijeđati tuđu djecu i roditelje jer je to njihova sloboda volje. Zaključuje pozivom na podizanje svijesti muslimana o uzrocima i porijeklu običaja te da se ne dozvoli djeci nekritičko prihvatanje svega što nema veze s islamom. Snimak je nastao dan nakon Noći vještica, a predavač svjedoči da je u Zenici vidio djecu u vještičjim kostimima na ulici.

KLJUČNE PORUKE

- Noć vještica (Halloween) izvorno je paganski keltski običaj obilježavanja noći kada se, prema vjerovanju, duše mrtvih vraćaju iz grobova, zbog čega su se ljudi maskirali i palili vatre da ih otjeraju.
- Kroz stoljeća je običaj kristijaniziran i pomjeren na 1. novembar, Dan svih svetih, a naziv Halloween skraćenica je od All Hallow Eve, noć uoči Dana svih svetih.
- Predavač naglašava da Noć vještica nema nikakve veze s muslimanima ni s islamom, ni religijski, ni kulturološki, ni identitetski.
- Iz akaidske perspektive, vjerovanje u duhove koji izlaze iz grobova i napadaju žive je krivovjerje i sujevjerje, pa je obilježavanje Halloweena haram.
- Maskiranje djece u vještice, stavljanje krvi i vještičjih simbola na lice predstavlja odgojni problem i izlaže djecu opasnosti od zalutalosti i devijacija.
- Poziva se na hadis: 'Ko bude oponašao neki narod, on pripada tom narodu' (Buhari/Muslim), ističući da se oponašanje odnosi na vjerovanja, ubjeđenja i svakodnevno ponašanje.
- Upozorava i na druge običaje poput postavljanja božićne jelke i obilježavanja Valentinova, koji su također problematični za muslimane, te poziva na podizanje svijesti o porijeklu običaja.

ČLANAK

Dragi prijatelji, eselamu alejkum.

Sinoć je bio 31. oktobar, noć koja se obilježava kao **Noć vještica**. Šta je to Noć vještica, kakvo iskustvo svijet ima s tom noći, da tako kažemo, i šta je to što mi kao muslimani treba da znamo o tome i da prenesemo na svoje mlađe?

Naime, 31. oktobar je noć internacionalno prepoznata kao Noć vještica. Radi se o jednom paganskom običaju koji dolazi iz keltske kulture. **Keltska kultura** koja ima veze sa našim prostorima u određenim historijskim periodima. Kultura koja se raširila Evropom, počevši iz Halštata, gore dalje preko Švicarske. Raširila se u Francuskoj, Njemačkoj, Britaniji, i nakon toga obišla ili otišla u brojne dijelove svijeta.

Ta kultura je imala svoja vjerovanja, imala je svoja paganska vjerovanja. Radilo se o paganskoj kulturi, pa su oni na ovu noć obilježavali svoj jedan sveti praznik u kojem su vjerovali da se duše mrtvih, odnosno mrtvaci, vraćaju iz grobova, da njihove duše dolaze na ovaj svijet i da ulaze u svoje kuće, ili pak proganjaju svoje, ne znam, saplemenike, rođake i slično. Radi toga su se oni maskirali u najružnije likove. Radi toga su oni palili razne vatre. Radi toga su oni proizvodili različite zvukove kojim su,

navodno, tjerali te duhove od sebe, jer su očekivali, dakle, da će oni doći, da će ih napasti u njihovim kućama. Ovo je izvor tog Halloweena ili Noći vještica.

Međutim, kasnije će, kroz stoljeća, kada dolazi do širenja kršćanstva u ovim državama koje imaju tu keltsku ostavštinu, doći do, tako kažemo, do kristianizacije ili pokrštavanja ovog običaja. Naime, neki fratri, neki crkveni, dakle, učenjaci su smatrali da ovo se treba prilagoditi novim okolnostima, da se treba kristianizirati, pokrstiti i slično, pa su onda pomaknuli njihov svetac ili sveti dan ili svetkovinu koja se zove Dan svih svetih. Pomakli su je na današnji dan, na 1. novembar, pa onda obilježavaju ovu noć i tako su je nazvali, dakle, All Hallow Eve, ili u prijevodu što bi značilo Noć uoči Dana svih svetih.

Dakle, ovdje imamo dva praznika. Šta je, dakle, Noć vještica? Noć vještica koja je sinoć obilježena, kako smo kazali, ima, dakle, to svoje keltsko iskustvo ili keltski nekakav osnov. A onda nakon toga imamo pokrštavanje tog običaja i nakon toga on se pomjera i naziva se, ime dobiva **Halloween**, je, dakle, skraćeno od Noći uoči Dana svih svetih.

Šta je sad Dan svih svetih? Dan svih svetih, u kršćanskoj, pogotovo katoličkoj teologiji, jeste dan kada oni obilježavaju svece, takozvane kanonizirane i nekanonizirane svece. Ono što ćete imati priliku, ako uzmete, recimo, kršćanski katolički kalendar, pa pogledate, recimo, dan ovog sveca, dan onog sveca, dan... i tako dalje. Dakle, puno, puno je toga. A onda nakon toga imate još jedan dan, to jeste današnji dan, 1. novembar, kaže Dan svih svetih. Dakle, gdje se obilježavaju kao svi oni sveci koji su kanonizirani od strane crkve, to jeste, crkva ih je proglasila svecima, i imaju oni kao nekanonizirani koje crkva kao nije proglasila svecima.

Porijeklo i značenje Noći vještica

Dakle, ovo su osnove Noći vještica, Halloweena. Ovo je značenje jezičko, historijsko i utemeljenje. I to je i jedno i drugo, nema nikakve veze s nama kao muslimanima. Dakle, to je nešto što ima paganske osnove, što ima religijske osnove, što ima kršćanske osnove, što ima određenu identitetsku dimenziju koja zaista nema apsolutno ništa pozitivno u odnosu na nas muslimane i nema nikakve veze sa nama muslimanima. I zbog toga je zaista potrebno ovo govoriti i prenositi ljudima kako bi ljudi bili svjesni da to nisu bezazlene stvari.

Dakle, učešće u tim proslavama, maskiranje djece u vještice, stavljanje krvi na lice djeci, stavljanje nekih vještičjih simbola, šešira i tako dalje, što smo mogli jučer vidjeti čak i po našim ulicama. Imate u našim medijima razne kostime, razne načine obilježavanja. Nažalost, već je to ušlo u neke vrtiće, ušlo je u neke škole i tako dalje. A dakle, kako smo kazali, religijski, vjerski, kulturološki, identitetski, nema apsolutno nikakve veze s nama.

Naravno, šta je dodatan problem i šta je ono što dodatno, da tako kažemo, komplikuje cijelu ovu stvar, jeste situacija da ukucajte na internetu i vidjet ćete da se čak u

arapskim, muslimanskim većinskim zemljama obilježava Halloween, odnosno Noć vještica. Naravno, to što oni obilježavaju nije nikakvo opravdanje, niti mi trebamo to opravdavati. Naprotiv, trebamo to još oštrije osuditi, jer to govori o jednom velikom neznanju. Neznanju, nepoznavanju vlastite vjere, nepoznavanju vlastite kulture, nepoznavanju vlastite tradicije, nepoznavanju vlastitih običaja i na kraju učestvovanju u nečemu što nema veze s razumom.

Meni je također bilo interesantno da je katolička crkva, pored toga što je, čini mi se, u 9. stoljeću, 835. već ko je papa prepomjestio taj njihov praznik na ovaj dan, čak je crkva, čini mi se, 2009. godine osudila Halloween, osudila cijelu tu, na neki način, predstavu oblačenja djece u te maskare, dakle, razne stvari. Međutim, to je vrlo, vrlo teško njima sada da oni iskorijene, da izbace iz svojih domova, iz svojih škola, vrtića i slično. I ovo upravo trebamo govoriti jedni drugima, da upozorimo da je to jedan veliki problem i velika opasnost koja se može dogoditi sutra našoj djeci.

Vjerski i odgojni problemi

Zbog čega je to tako? Da ukratko sumiramo. Prva stvar, iz pozicije akaida, iz pozicije našeg vjerovanja, iz pozicije onog što mi vjerujemo kao muslimani, to je apsolutno pogrešno. Zbog čega? Zbog toga što je to vjerovanje u duhove koji dolaze iz grobova, koji napadaju žive, koji imaju direktnu intervenciju s našim ljudima i slično. Dakle, to je apsolutno nešto što veze nema. Ili je, dakle, krivovjerje ili je sujevjerje. Odnosno, to je i krivovjerje i sujevjerje u jednom. Dakle, to je prva stvar.

Druga stvar koja je definitivno pogrešna i koja je, slobodno smijem kazati, narodnim rječnikom kazano, nakaradna, jeste oblačenje u razne kostime djece, pogotovo mlađih osoba, koji veze nemaju ni sa razumom, ni s našom vjerom, ni sa našom tradicijom, ni s bilo čime što bi, dakle, mogli opravdati i kazati: "Pa vidite, tu ima nešto lijepo." Šta ima lijepo da dijete stavljate crvenu, ne znam, boju koja simbolizira krv po djetetu? Šta ima lijepo da stavljate određenu, ne znam, smjesu po djetetu ili neke šešire ili, dakle, da djeca liče na sihirbaze, na vještice i slično? Definitivno nema ničega dobrog u tome. I to je u stvari najveći problem.

Zašto? Zato što Poslanik, s.a.w.s., kaže decidno: "Ko bude oponašao neki narod, on pripada tom narodu. Ko bude oponašao neki narod, u čemu Božijeg poslanika? Pa upravo u tome, dakle, u vjerovanjima, u ubjeđenjima i u ponašanju svakodnevnom. Dakle, u implikacijama koje ostavlja iza sebe, u implikacijama svog djelovanja. I to je definitivni problem. Dakle, akaidski problem. Druga stvar, odgojni problem."

Opasnost za djecu i odgovornost roditelja

Ako mi dozvolimo djeci i ako budu naša djeca učestvovala u svim stvarima u kojima učestvuju drugi, koji znaju ili ne znaju šta to simbolizira, šta to sve znači, onda mi zaista imamo jedan veliki problem i tada izlažemo našu djecu ogromnoj opasnosti da sutra zalutaju, da sutra odu u neke devijacije.

Zašto? Pa zbog toga što mi kao roditelji, kao odgajatelji, kao učitelji, kao profesori nismo objasnili izvore određenog običaja, izazove određenog običaja, stvari koje ne stoje ni iz pozicije razuma, ni iz pozicije vjere, ni iz pozicije kulture u vezi s nama. I zbog toga, naravno, mi ne želimo da sada vrijeđamo tuđu djecu, ne daj Bože, što to rade ili njihove roditelje. To je njihova sloboda volje. Oni mogu raditi šta god žele.

Ali ovdje želimo upozoriti nas, jedni druge, da takve stvari nipošto ne smijemo zastupati u našim kućama, ne smijemo dozvoliti da, na primjer, i vi, evo već polako približava se i decembar, polako se približava 31. decembar, kada će jelka doći u brojne kuće muslimana. Jer će neki misliti: "Pa dobro, znaš, nema veze, šta fali jelku postaviti." Ne poznavajući uopće šta stoji iza toga, koje je vjerovanje, koje sujevjerje, koja idolatrija stoji iza toga, jer nije to nešto što je bezazleno.

Valentinovo i drugi običaji

Ili, dakle, brojni drugi, nakon toga će doći, ne znam, februar, Valentinovo, obilježavanje Svetog Valentina i drugih stvari koje su definitivno problematične za razumijevanje i problematične za nas kao muslimane. I zbog toga, dakle, trebamo podizati svijest muslimana da kažemo ne samo da je to **haram**. Dakle, nema nikakve sumnje da je obilježavanje Halloweena ili Noći vještica haram.

Nema nikakve sumnje da bi danas muslimanima bilo haram da idu, ne znam, na kršćanska groblja ili čak muslimanska groblja da pale svijeće ili nešto slično, jer to je strogo zabranjeno našom vjerom. Opet kažem, ne diramo tuđe. Vama vaša vjera, nama naša vjera. Ali to podrazumijeva življenje te vjere u potpunosti. Podrazumijeva aspekte vjere gdje mi jednostavno i kulturološki razlikujemo se od onoga što nije dio naše kulture, našeg identiteta i slično.

Podizanje svijesti o porijeklu običaja

I zbog toga smatram da je bitno da podižemo svijest muslimana, da znaju uzroke određenih obrazaca ponašanja, da znaju zašto neki običaj postoji, zašto nešto ljudi rade, da je to nešto što je pagansko, nešto što je staro 2.500, 3.000 godina, nešto što je povezano sa njihovim dubokim uvjerenjima, nešto što je ostavilo zaista traga danas u brojnom dijelu svijeta, dakle, mnogim dijelovima svijeta, u tragu raznih sujevjerja, uvjerenja, običaja i slično. Ali da nikako mi kao muslimani ne dozvolimo našoj djeci da prihvataju, pogotovo ne kritički, da prihvataju bilo šta što nema veze sa islamom i sa muslimanima.

Zbog toga sam evo ovo ukratko snimio, pogotovo evo dan nakon Noći vještica, da ne bi neko nekoga osudio, jer sam ja lično mogao vidjeti evo ovdje u Zenici jučer djecu koja su obučena u te vještičje kostime i jednostavno hodaju po ulicama i tako dalje. Po internetu već imate slika toga, dakle, kako ovdje, kako kažem, na našim prostorima, tako u arapskim zemljama, što je još zaista žalosnije i slobodno smijem kazati bolesnije, da vidite takve nenormalne prizore kojima su ljudi jučer prisustvovali.

Molim Gospodara svjetova da nas učini ponosnim muslimanima, da On bude zadovoljan s nama i na ovom i na budućem svijetu. Hvala vam puno pa nas pratite. Do sljedećeg druženja, esselamu alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu.

Buhari/Muslim: 'Ko bude oponašao neki narod, on pripada tom narodu' #Noć vještica #Halloween #sihir #keltska kultura #paganski običaji #akaid #odgoj djece #haram

Generated by MinbarLive — Knowledge Library · https://minbarlive.com/videos/noc-vjestica-i-sihra-sta-muslimani-trebaju-znati-o-tome